

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS PANEVĖŽIO IR UTENOS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54703, 8 658 42925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Respublikos g. 62, LT-35158 Panevėžys, mob. 8 609 54669, 8 658 42941, el. p. panevezys@vaistaiga.lt

Kupiškio rajono savivaldybės tarybai

2024-05-16 Nr. TR3-6-(5.3 E)

Kopija

Kupiškio rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2024 M. BALANDŽIO 19 D. SPRENDIMO NR. TS-130 „DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KUPIŠKIO LIGONINĖS DIREKTORIAUS MĖNESINIO DARBO UŽMOKESČIO MAKSIMALAUS DYDŽIO NUSTATYMO“

Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2024 m. balandžio 19 d. priėmė sprendimą Nr. TS-130 „Dėl viešosios įstaigos Kupiškio ligoninės direktoriaus mėnesinio darbo užmokesčio maksimalaus dydžio nustatymo“ (toliau – Sprendimas Nr. TS-130), kurio 1 punktu nustatė viešosios įstaigos Kupiškio ligoninės direktoriui mėnesinio darbo užmokesčio maksimalų dydį, o 2 punktu nustatė, kad Sprendimas Nr. TS-130 įsigalioja **2024 m. gegužės 1 d.**

Atliekant Kupiškio rajono savivaldybės veiklos administracinę priežiūrą, nustatyta, kad Sprendimas Nr. TS-130 priimtas pažeidžiant Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo žemiau šiame teikime nurodytas nuostatas.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15¹ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „LNSS viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavadootojų (toliau kartu – vadovaujantieji darbuotojai) darbo apmokėjimo sąlygos nustatomos šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Vadovaujančiųjų darbuotojų mėnesinis darbo užmokestis susideda iš pastoviosios ir kintamosios darbo užmokesčio dalių“. To paties straipsnio 11 dalyje nustatyta, kad „LNSS viešųjų įstaigų vadovų mėnesinio darbo užmokesčio

maksimalų dydį (pastovioji ir kintamoji darbo užmokesčio dalys kartu) **nustato savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija** arba visuotinis dalininkų susirinkimas, atsižvelgdamas (atsižvelgdami) į tai, kad įstaigos visų darbuotojų ir įstaigos vadovo mėnesinio darbo užmokesčių suma negali viršyti savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba visuotinio dalininkų susirinkimo nustatyto LNSS viešosios įstaigos darbo užmokesčio fondo dydžio“.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 27 straipsnio 2 punkte nurodyta, kad LNSS viešųjų įstaigų steigėjais gali būti ir viešosios įstaigos savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinti gali savivaldybė arba dvi ir daugiau savivaldybių (**savivaldybės taryba įgyvendina savivaldybės, kaip viešųjų įstaigų savininkės (dalininkės), teises ir pareigas, jeigu įstatymai nenustato kitaip**).

Atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų mėnesinio darbo užmokesčio kintamosios dalies dydžio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-361, 6 punktą LNSS viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo ar savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimas dėl LNSS viešosios įstaigos vadovo mėnesinio darbo užmokesčio kintamosios dalies dydžio nustatymo **turi įsigalioti einamųjų metų gegužės 1 d**, svarbu įvertinti teisės aktus, reglamentuojančius sveikatos sistemos viešosios įstaigos vadovo darbo užmokesčio nustatymą, (įsi)galiojančius 2024 m. gegužės 1 d.

Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodyta, kad teisėkūroje vadovaujamosi sistemiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, **įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigalioję kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina**.

2023 m. lapkričio 16 d. buvo priimtas Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymas, kuris visa apimtimi įsigaliojo 2024 m. gegužės 1 d. Po pakeitimo Viešųjų įstaigų įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama, kad **savivaldybė viešosios įstaigos steigėjos, savininkės ar dalininkės teises ir pareigas įgyvendina per savivaldybės merą**, išskyrus tas viešosios įstaigos steigėjo ir savininko teises ir pareigas, kurios yra priskirtos **savivaldybės tarybos išimtinai ir paprastajai kompetencijai** (jeigu paprastosios savivaldybės tarybos kompetencijos įgyvendinimo savivaldybės taryba nėra perdavusi savivaldybės merui).

Vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 16 punkte išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai priskiriamas sprendimų dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra savivaldybė, steigimo, reorganizavimo, pertvarkymo, atskyrimo, likvidavimo ir dėl dalyvavimo steigiant viešuosius ir privačius juridinius asmenis priėmimas, taip pat juridinių asmenų, kurių dalyvė yra savivaldybė,

priežiūra, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad priimti sprendimus dėl viešosios įstaigos vadovo darbo užmokesčio nustatymo nei pagal Vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies, nei 3 dalies nuostatas, nėra priskirta savivaldybės tarybos kompetencijai. Be to, Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodyta **mero kompetencija** priimti į pareigas ir atleisti iš jų savivaldybės **viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovus; įgyvendinti kitas funkcijas, susijusias su savivaldybės viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovų darbo santykiais**, Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Pažymėtina ir tai, kad Sprendimas Nr. TS-130 taip pat prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių vietos savivaldą grindžiančių principų – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris, be kita ko, įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, darytina išvada, kad Sprendimas Nr. TS-130 yra neteisėtas, nes sprendimą dėl Kupiškio ligoninės direktoriaus vadovo darbo užmokesčio nustatymo priėmė Kupiškio rajono savivaldybės taryba, neturėdama tam teisinio pagrindo, kitaip tariant veikdama *ultra vires*. Teismų praktikoje ne kartą yra išaiškinta, kad sprendimas, priimtas subjekto, neturinčio kompetencijos jį priimti arba peržengiant jam teisės aktuose nustatytas ribas, laikomas neteisėtu.

Paminėtina ir tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi, 8 straipsnio 3 dalies 1 punktu atlikus išankstinį Sprendimo Nr. TS-130 projekto vertinimą, šio projekto rengėjui buvo pateikta išankstinė pastaba apie tai, kad Kupiškio rajono savivaldybės taryba neturi kompetencijos priimti Sprendimo Nr. TS-130, tačiau šis klausimas nebuvo išbrauktas iš Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. balandžio 19 d. posėdžio darbotvarkės projekto, Sprendimo Nr. TS-130 projektas buvo svarstomas ir priimtas.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Sprendimo Nr. TS-130 panaikinimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Kupiškio rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti **ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos** ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas Kupiškio rajono savivaldybės tarybos.

Atkreipiu Kupiškio rajono savivaldybės mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, Kupiškio rajono savivaldybės meras artimiausiame Kupiškio rajono savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti Kupiškio rajono savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas
Panevėžio ir Utenos apskrityse

Egidijus Lapinskas